

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri ilimiz Derecik ilçesi Yolgeldi Mahallesi'ne bağlı Dizge mezrasında uzun süredir devam eden elektrik kesintileri, bölgedeki enerji iletim ve dağıtım altyapısının ciddi ölçüde yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır. Yapılan saha gözlemleri ve yurttaşların aktardığı bilgilere göre; mezradaki elektrik iletim direklerinin büyük bölümünün ekonomik ömrünü doldurduğu, yıprandığı, kırılmaya ve devrilmeye müsait hale geldiği, kimi direklerin temel bağlantılarında ve izolatör sistemlerinde ciddi deformasyonlar bulunduğu görülmektedir.

Bölgenin ağır kış şartları, yoğun kar yağışı, rüzgâr ve coğrafi zorlukları dikkate alındığında; bu eski ve riskli direklerin mevcut hatların yük taşıma kapasitesini düşürdüğü, arızaların sıklaşmasına, iletim kayıplarının artmasına ve kesintilerin süreklilik kazanmasına yol açtığı açıkça anlaşılmaktadır. Altyapının bu derece yetersiz olması nedeniyle özellikle kış aylarında günlerce süren kesintiler yaşanmakta; çocukların eğitim süreçleri aksamakta, sağlık cihazı kullanan yurttaşlar risk altında kalmakta, temel iletişim ve ısınma gibi hayati ihtiyaçlar karşılanamaz hâle gelmektedir.

Mezrada bulunan mevcut trafo hattının hem askeri birime hem de sivil yerleşim birimine ortak enerji sağladığı; bu nedenle kapasitenin yetersiz kalarak kritik zamanlarda kesintilere sebep olduğu iddiaları ayrıca önem taşımaktadır. Ortak kullanımın yük dağılımını dengesiz hale getirdiği, arıza yönetimini zorlaştırdığı ve sivil kullanımda riskleri artırdığı yönünde yurttaşların değerlendirmeleri bulunmaktadır.

Öte yandan Hakkâri; coğrafi koşulları, geniş kırsal yerleşim ağı ve ağır iklim şartları nedeniyle enerji arz güvenliği bakımından özel bir planlama gerektirmektedir. İl genelindeki köy ve mezra yoğunluğu, trafo ve iletim altyapısının düzenli olarak güçlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Kırsal yerleşimlerde tekrar eden elektrik kesintileri yalnızca teknik bir aksaklık değil; yurttaşların kesintisiz kamu hizmetine eşit erişim hakkı çerçevesinde ele alınması gereken ciddi bir sorundur.

Bölgede elektrik dağıtım hizmeti Van Gölü Elektrik Dağıtım A.Ş. (VEDAŞ) tarafından yürütülmektedir. VEDAŞ; hat yenileme, direk değişimi, trafo kapasite artırımı, periyodik bakım-onarım, arızalara müdahale sürelerinin yönetimi ve yatırım planlamasının zamanında yapılması konularında hukuki sorumluluk taşımaktadır.

Elektrik Piyasası Kanunu ve hizmet kalitesi yönetmelikleri ise dağıtım şirketine kesintisiz hizmete yönelik açık performans yükümlülükleri getirmektedir.

Ancak Derecik ilçesi Yolgeldi Mahallesi'ne bağlı Dizge mezrasında yaşanan kronik kesintiler; söz konusu altyapının uzun süredir yenilenmediğini, direk ve hat ekipmanlarının bakım döngüsünün geciktiğini, yatırım planlamasında bölgenin öncelikli bir alan olarak görülmediğini ortaya koymaktadır.

Bu nedenle; Hakkâri genelinde ve özellikle Dizge mezrasında eski direklerin acilen yenilenmesi, hat kapasitesinin artırılması, yeni trafo veya alternatif besleme noktası kurulması, askeri ve sivil kullanım hatlarının ayrıştırılması, yatırım ve bakım takvimlerinin kamuoyuna açıklanması ve yurttaş mağduriyetlerinin ivedilikle giderilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Dizge mezrasında bulunan elektrik iletim direklerinin teknik ömür, statik dayanım ve güvenlik kriterlerine göre yapılmış güncel bir risk analizi Bakanlığınızda mevcut mudur? Varsa sonuçları nelerdir?
2. Mezradaki eski ve riskli direklerin yenilenmesine ilişkin VEDAŞ tarafından hazırlanmış bir yatırım veya bakım takvimi bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa planlanan çalışmaların başlangıç-bitiş tarihleri nelerdir?
3. Son üç yılda Dizge mezrasında meydana gelen elektrik kesintilerinin kaç tanesi direk deformasyonu, hat kopması, iletken arızası veya izolatör bozulmasından kaynaklanmıştır?
4. Mevcut trafo hattının hem askeri birime hem sivil yerleşim birimine ortak hizmet verdiği iddiası Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir? Bu ortak kullanımın hat yük dağılımına ve kesinti sıklığına etkisi ne şekilde değerlendirilmektedir?
5. Dizge mezrasında yeni bir trafo kurulumu, hat güçlendirme çalışması veya alternatif bir besleme noktası oluşturulması yönünde Bakanlığınız veya VEDAŞ tarafından hazırlanmış herhangi bir proje bulunmakta mıdır?
6. Bölgedeki direklerin temel bağlantıları, izolatör aksamaları ve hat ekipmanlarında yapılan son kapsamlı bakım çalışması ne zaman yapılmıştır? Bu bakım faaliyetlerinin teknik raporu kamuoyu ile paylaşılmış mıdır?
7. Hakkâri genelinde benzer altyapı sorunları yaşayan köy ve mezra sayısı kaçtır? Bu yerleşimlerin VEDAŞ'ın yenileme programındaki önceliklendirme kriterleri nelerdir?
8. Dizge mezrasındaki kesintiler nedeniyle yurttaşların yaşadığı mağduriyetlere ilişkin hizmet kalitesi standartları kapsamında herhangi bir tazminat, indirim veya telafi mekanizması işletilmiş midir?
9. Eski direklerin devrilme riskine karşı özellikle kış aylarında uygulanan acil durum ve arıza müdahale protokolü nedir? Mezra özelinde alınmış önleyici tedbir bulunmakta mıdır?
10. VEDAŞ'ın bölgedeki bakım, yatırım ve yenileme süreçleri Bakanlığınız tarafından son beş yılda denetlenmiş midir? Denetim raporlarında Dizge mezrasına ilişkin eksiklik veya yaptırım önerisi yer almış mıdır?